

О. М. Гуркова

Петренко Валерій Якович

ПЕТРЕНКО Валерій Якович (23. 12. 1939, Дніпропетровськ, нині Дніпро) — гітарист, композитор, педагог. Народний артист України (1999). Закінчив Музичне училище при Московській консерваторії (1965; кл. О. Іванова-Крамського), Львівську консерваторію (1973; кл. [Г. Казакова](#)). 1966—67, 1970—71 — соліст-гітарист Укрконцерту; 1971—2014 — соліст-інструменталіст Національної філармонії України. Водночас 1971—74 викладав у Музичному училищі імені Р. Глієра (усі — Київ). Виступав із програмами-концертами «Театр гітари В. Петренка». П. — представник класичного напрямку в мистецтві гри на гітарі. Його виконавчій манері притаманні яскрава емоційність, віртуозна технічна майстерність, оригінальний підхід до інтерпретації музичного тексту твору, широкий спектр звукової палітри інструмента. П. збагатив і розширив можливості гри на шестиструнній гітарі. У репертуарі — твори українських і зарубіжних композиторів (М. Лисенка, Л. Колодуба, Я. Лапинського, М. Різоля, К. Смаги, А. Шевченка, Й.-С. Баха, Г. Генделя, Д. Чимарози, Д. Скарлатті, Г. Телемана, Й. Гайдна, Ф. Шуберта, Р. Шуманна, Ф. Мендельсона-Бартольдї, Н. Паганіні, Е. Гріґа, М. Равеля, Е. Вілла-Лобоса, І. Альбенїса, М. Понсе, Ф. Торроби, Ф. Тарреґи, М. Джуліані, Ф. Сора, М. Сальвадора, С. Вайса, М. Глінки, П. Чайковського, М. Римського-Корсакова, А. Рубінштейна, М. Мусоргського, С. Прокоф'єва, Д. Шостаковича та ін.), обробки українських і російських народних мелодій, а також власні композиції й обробки (концертна програма «Спогади про Іспанію», обробки пісень «Полечко-поле» Л. Кніппера на вірші В. Гусєва, «Щедрика» М. Леонтовича, варіації на теми української народної пісні «Вечір на дворі»). Виступав із камерними оркестрами, а також із солістами філармонії. Був першим виконавцем у СРСР низки відомих творів, зокрема концерту «Аранхуес» для гітари з оркестром Х. Родріґо (1982 в Мінську та Донецьку). П. виступав із О. Холофон, Ю. Гуляєвим,

К. Огневим, Д. Гнатьюком, М. Кондратюком, А. Солов'яненком та ін. Гастролі у Франції, Іспанії, Португалії, Італії, Норвегії, Бельгії, Нікарагуа, на Кіпрі. Має записи на Українському радіо, грамплатівці, виступав у музичних програмах на Українському телебаченні. П. присвячено 1-й (2001) і 2-й (2003) Всеукраїнські фестивалі-конкурси гітарного мистецтва «Гітара світу» (м. Ялта, АР Крим).

Рекомендована література

1. Ілляшевич В., Верховинець Г. Концерт Валерія Петренка // Музика. 1976. № 6;
2. Нежигай А. Дні гітарної музики // Правда України. 1982, 8 січ.;
3. Савицька О. Гітари багатобарвна палітра // Дзеркало тижня. 1999, 2 квіт.;
4. Жовнір С. Гітарне мистецтво ХХ століття: національні, регіональні і персональні практики // Муз. мист-во і культура: Наук. вісн. О., 2020. Вип. 30, кн. 2.

Бібліографічний опис:

Петренко Валерій Якович / О. М. Гуркова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2024. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-883689>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).